

Nuorttanaaste

Kristalaš mano bladde.

»Gæča mon boadám farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 2.

Februar manost 1900.

2^{be} jakkodak.

Getsemanest Golgattai.

Getsemane atestus.

[Lassi 10ad nummari mannam jakkodagast.]

Go mi dal væhaš læk gæčadam aši Kristusa gillamušši, aiggop mi guoratalat:

II.

Manlagan min Hærramek Jesus Kristus gillamuš læi.

Mon im aigo din vaivvedet eilggetusain daina græska sanin mak adnujuvvujek Evangelistain; mon læm darkelet dutkam juokke ovta daina, vai mon nuft burist go vejolaš læ mattašim gavdnat dam rivtes ibmarđusa; mutto vissa læ dat digjidi nokka, go mon muitalam daid jurdaggid, mak mu jierbmai ja vaibmoi læk boatam mu dutkami siste. Maggar læ dalle min Hærramek gillamuš? Manlakkai eallujuvvu dam birra Basse eallagest? Dat eiegnalaš moraš bođi su ala njellja bæive, omdal go son vulgi Getsemani. Joh. 12, 27is gavdnap mi euvovvaš markasatte sanid: »Dal læ mu sielo suorgganam.« Nuft æp gula mi su omdal goassege cælkemen. Dat læi dego okta ueca maistobitaš dam vuoiņa vaivvadásast, mi su galggai ædnami dæddet Getsemane gardest. »Dal læ mu siello suorgganam, ja maid galgam mon cælkket?« Ačāčāam, bæste mu dam dam dimost! Daddeke, damditi læm mon boattam dam dibmoi. Vidasebbo lokkap mi Math. 26, 37, atte son »riemai morraštet ja saggarakkan ballat.« Atestus læi boattam su ala. I dat

læm vaibmovikke daihe oaiivvebavčas; i, dat læi juoga, mi læi sagga verreb. Sielo bakčasek læk sagga givsalæbbo go rubmašlaš gillamušak, vaiko gal rubmašlaš bavčasge davja vuolassojata vuoiņa. Daddeke matta olmuš, go sust læ buorre vuoiņa maššo, guođdet stuora rubmašlaš gillamušaid, ja go siello læ iloin devddujuvvum matta son gillamušaides siste vela avvodetge, ja muttomen vajaldatta bakčasides, manbokte eielgaset oidnujuvvu, atte siello vuotta rumaš bagjel. Mutto sielo bakčasak nieldesekbuk tek davja maidai rubmašlaš illavægjevuoda, damditi go dat vuollegæb luonddo olbmust gilla daina aleb luondoin. Min Hærramek sielo gillamusak legje stuorra. — Go vuoiņa læ vuolaseddujuvvum, gi nagada dam bajasbajedet? Sielo gillamusak læk dak bakčasemusak buok gillamusain. Dak, gæk læk dovdam morrašest vuolaseddujuvvum vuoiņa, sattek dam duottavuoda duodastet.

Nabbo dalle oaidnep mi, atte bæstamek vaibmomoraš doalvoi su eiegnalas vuoiņa vuolaseddujubmai. »Son algi morraštet ja saggarakan ballat.« Dak sanek sistesekdolek ollo, ja i dat læk mikkige gæppa bargoid daid jorggalet vuoddogielast. Dak arvvadattet sielo eritsirrejume, moraš læi nuft olloset dævddam su vaimo, atte i oktage jurda, mi lifče mattam væhašge gæppedet dam hirbmuš bakčas, ožžom saje. Okta aino buolle jurda devdi su sielo ja stenggi dast erit buok, mi lifče mattam sudnji addet jeđdetusa. Muttom aiggai son i obbage sattam giddet jurdages dam avke ala, maid su ruossajabmen galgai buket

olmušsokkagoddai. Ja son daina bodoin su boatte ilost ja härvvasvuodast oroi læm vajaldattam. Baččaden son dovdai maielme suddoi guoddet, ja hirbmaden gartai sudnji dat dovddo, atte son ačestesge læi guđđujuvvum. I læt imaš, atte dat buok hirbmadæmus dovdok ja jurdagag botte su ala. Muttomak læk daina sanin oaidam »ovta čiegnalas mære eritsirrejumest«, ja vaiko mon im aigo gukkas dam bællai mannat, orro daddege mu mielast, dego bæstamek luonddo daina boddoin læ čađamanam daggar nubbaštusa, mi su lutte oudal i merkkejuvvum; su vuoigna læi oudal alo mašolas. Mutto dal oaidnep mi su suppejuvvumen duokko deike gillamušai hirbmušabe maraidægje baroi alde.

Dat siello, gutte læ gæččalam buokčat morraša čaci sisa, i jæra, mi avkid dast læ Jesusa gillamšaid guratallat, dastgo son læ gavdnam ovta vaibmonjuras usteba su gillajægje lonistægjes siste. »Dastgo dađemielde go son læ gillam ja ješge læ gæččaluvvum, de matta son sigjidi vækken boatet, guđek gæččaluvvujek.«

»I mist læk daggar bajemuš pappa, gutte i mate njuorranet min hægjovuodai vuostai, mutto daggar, gutte juokke dafhost læ gæččaluvvum sæmma lakai go mi, daddege alma suddotaga. Loaidastekop mi damditi dorvolašvnođain arbmo truono oudi, vai mi ožušeimek vabmoladesvuoda ja gavnašeimek armo rievtes-aiggasaš vækken!«

Dat Bassevuoiñast sisabossujuvvum girje sarno manga sajest bæstamek gillamuša birra, ja »miikkenessi oudal læ čallujuvvum, læ čallujuvvuvvum migjidi oapatussan, vai doaiuvo mist lifči dam gierddavašvuoda ja jeđđetusa bokte, maid čallagak addek.« David einosta dam gillajægje Mešias birra, go son cælkka: »Čacek læk boattam gidda sielo ragjai. Mon læm vugjom vuolast čiegnalasa rabaki, gost i læk mikkege covcid; mon læm boattam čaci čiegnalassi, ja ravdnje golgga mu bagjel. Mon læm vaibbam mu čuorvvomestam,

mu čodda goikka; mu čalmek læk sodnaduvvum mu vuordedinam mu lbelam. Sal. 69, 2—4.

Son riemai morraštet ja saggarak ballat. Muttomak arvvalek, atta dat sadne, nuftgo dam mada, arvvadatta »erotusa olbmuin,« nuft atte son dego lifči šaddam æralagan go æra olbmuk, jure nuftgo daggar persovna læ, gæn daiddo i læk riekta. Dat ollo oappam dr. Goodwin cælkka »Dat sadne arvvadatta daggara, gutte læ guđđujuvvum, nuolatuvvum dilist, okta, gæn vuoigna læ dego vuogjomen, daihe dille, man siste olmuš erinoamaš davdai vuolde læ, ja go son jamaldadda.«

Lasetuvvu.

Jesus, min stuoremus obmudag.

Dat Hærra Jesus Kristus læ buokten buok suddolažaidi, guđek ješječasek dubmejek ja dorvastek ruosa varri, oamasdedinæsek lbel vuoiņa.

Suddo hæđest læ son min **vanhurskesvuotta**; darbašes læ son min **riggodag**, ovtaskesvuodast min **usteb**; vadost min **gattejægje**; buok vaiddalusa vuolde min **vastodægje**; hægjovuodast læ son min **fabmo**; morrašest læ son min **illo**; buocalvasvuodast min **dalkastus**; lossis miella bodoin min **jeđđetus**; vaiivvašvuodast min **moraštægje**; vuorradusast min **raddeadde**; velgest min **oudastolmai**; slavavuodast min **čoaiddemrutta**; fanggavuodast min **bæste**, sævdnjadasast min **bæivaš**; ollismættomvuodast min **ollesvuotta**; rafhetesvuodast min **rafhe**; hægjovuodast min **bassendakkujumme**; mœcest min **baiman**; ællim siste min **doaiuvo**; jabmen siste min **ællem**; havdest min **bajasčuožželæbme**; almest min **hærvvasvuotta**.

Mu siello! Diyte damditi Kristusa læt dudnji buokten buokai siste sikke dabe

aigest ja dobbe agalašvuodast, dam ik šad-
da don goassege gattat! Mu siello! Maino
Hærra, allege vajaldatte buok dam, mi son
læ du diti!

Cælke muttom oskaldas martyrain,
dambale go vel læk cællemen: »Aivestessi
Jesus.« Ja go don læk jabmemen, de cæl-
ke: »Aivestessi Jesus.« Čađa buok aga-
lašvuodaid lavlo: »Aivestessi Jesus.« Divte
dam hærvas nama: »Hærra min
vanhurskesvuotta«, veketet buok
vaivi siste, čoavddet buok æppadusaid ja
jaskudattet buok vaiddalusaid. Go du jurd-
dagi boatta du æppedaidolašvuotta, de cæl-
ke: »Kristus læ mu vissesvuotta.«
Go oammedovddo dudnji vaiddala du ollo
ja stuora suddoid, de cælke: »Kristus læ
mu vanhurskesvuotta.« Go æppe-
oskost dudnji daggar dovddok bottet, mak
dust biettalek dam basse gavppuga, de cæl-
ke: »Kristus læ mu bassendakku-
jubme.« Go jabmen ja Bærgalak gaib-
bedæba du fangan, de vasted sodnoidi:
»Kristus læ mu lonastus.«

Lappum bardne.

[Loappa oudeb nummari.]

»Ja si ribme illodet.« O maggar čieg-
nalas sanek dadde dak læk dam buokdiet-
te Ibmela njalmest. »Son (lappum bardne)
gillagođi vaile« ja »si ribme illodet.«

Juokke ibmelmættom olmuš, gutte sud-
do nakkarest morrana šadde vaile dovddat,
son šadde dovddat, atte sust vaillo Basse-
vuoiŋŋa oktan buok dai buristsivdnadusai-
guim, maid son mieldes bukta. Dat vaille-
vuoda dovddo læ okta hirbmoš dovddo
morranam olmuš vaimost, dat læ dego ok-
ta maistobitta dam dovddost, maid gađotus-
si dubmejuvvum siello agalašvuodai čađa
Helvetest oažžo dovddat.

Don, jorggalkættes suddolaš, gutte lo-
gak dam, alle vajajaldatte goassege — goas
sege — atte dat vaillevuotta, maid don al-

gak dovddat, læ alggo Helvet giksai. Dal
mattak don dam givsest bæsak, jos don
birrabodnjaluslusa dagak; mutto farga læ du
ællim skippa iabmema doajatagai siste, ja
dasto šadde dat dudnji maŋŋid — agalaš-
at ila maŋŋid.

Bestujume vejulašvuotta læ dalle vas-
sam, mutto æi muittok dast, atte bestujub-
me læi fallujuvvum. Dat vaillevuotta, maid
olmuš dam ællemest algi dovddat, dovddu-
juvvu sagga æmbo dalle. — Evangelium ja
dam sardnedægjek vaillok — Vuoiŋŋa ravk-
kam Ibmeli vaillo — Buok dat buorek,
maid kristalašvuotta dabe aigest mieldes
butti, vaillok.

Mutto jos mi bladne jorggalet nubbe-
bællai, de oaidnep mi, atte dat illo, mi da-
be arbmo-aigest algga oskolaža sielos, i loa-
pa jabmen boddost, mutto maŋŋil jabmema
lassana. Oskolaža luonddo ja ječasvuoda
lagid æi nubbaštuvva, go son jabmen čoas-
ka dæmo čađa manna; mutto dak stuore-
sen ja hævvasendakkujuvvujek. Dat rakis-
vuotta, maina mi bæstamek dabe aigest ra-
kistet, læ alggo dam rakisvuodaheggi, mi
Almest ellujuvvu. Dabe læ dat ollesmæt-
tom; mutto dobbe læ dat olles. Dat illo ja
audugasvuotta, maid mi dabe juo dovddat
Ibmela særvvevuodast, læ, nuftgo Jesus
cælkka, alggo illoi Almest.

Oskolaš oabba ja viellja! Maŋ sagga
buorreb dat lifči dudnji, jos don harjetala-
lašik ječak jurdašet, atte dat rafhe Hærra
siste, maid don dal uccanaš maistak, dušše
læ ucca algoš dam boatte agalaš rafhai.

Dat audugasvuoda goaikansak, mak
dabe du vaibmoi nuft buore dakkek, ja
maid maŋŋai don alelassi æmbo haledak,
dobbe galggek loappamættom ravdnjin ap-
pasmattet du sielo audugas bagjelmæralaš-
vuodain. Dat čilggemættom dovddo siskal-
des likost ja njalgga Paradiasa hieimain,
mak davja muosatuvvujek vieljai ja oabai
čoaŋgalmasast, dak dovddok, mak min buk-
tet cælkket nuftgo Piettar Tabor-vare alde
»Hærra, dast læ buorre orrot!« — buokten

dat læ aito ucca algoš min audugasvuoda dillai Almest. Ucca boddoš vel, vieljačam, de don galgak galletuvvut audugasvuodaš Ibmela čaba orromsajin.

Ale vajaldatte goassege, atte juokke ucaa maistobittai daina boatte burin hivvi-
jek dak Jesusa sanek: »Ja si algge illo-
det.« Likkolaš dat siello, gutte læ alggam
illodet Hærra siste, læge don sudnji oskal-
das, de du illo i goassege noga.

Mutto dat stuora avvo ja illo ače vie-
sost go bardne, gutte læi jabman ja fast
ellen šaddan, bođi sidi, mattek Ibmela ma-
nak buoreb ibmerdet, go mon dam matam
čilgget. I mikkege maielmes matte illodat-
tet Ibmela olbmuid ædnm alde ja Alme
assid nuft ollo go vaivvan suddolažai bes-
tjume. Vare damditi juokkehaš mist
dam armo mielde, maid Ibmel adda barg-
aši oskaldasak Hærramek belvvalusast sieloi
bestjume ala, ja vare mi ječage gavdnu-
juvvušemek garvvutuvvum, vuordemen ja
gocemen, dassaši go mi beivi loapast ož-
žop sisanaamat dam stuora hærvvas ače-
visoi Almest, armost bestjuvvum labba
vara bakt. Amen.

P. T.

Muttom jabmin sænga lutte.

(Lassi 11ad nummari mannam jakkodagast.)

Son sarnoi nuft mannalažat ja ovta-
gærddasažat dam stuora davver birra, maid
son læi gavdnam dam ibmelvuoda gollegal-
dost; erinoamašet læi su jurdda bisanam
Johannes evangelium 3ad kapittali, gost su
mielast oroi Ibmela rafhe ja rakkisvuotta
imašlažat čuovggamen su vuostai. Dat værd-
dadus vækkegærbumaš birra, o man dat læi
imaslaš. — Son mojuhaddai, son guorsai,
son čovkodi ja rusdi.

Go mon vulggim celkkim mon sudnji
atte mon im satte su oappalet ouddal go 2

vakko gæčest, mon loppedegjim, atte dat
ouddal namatuvvum pappa galgai boattet
su sarnotallat.

Son jærai: »Oskogo pappage sæmma-
lakkai?«

Go mon su legjim vissasmattam papa
birra, geiggi son mudnji su ruoinam gie-
đast farvela cækket ja mon vulggim.

Go mon ruoktot dam rieisost maccem-
mannim mon dallanaga mu ustebam, papa
lusa gullat dam buocce birra. Pappa muit-
tali, atte son davja læi su oappaladdam ja
mттomen son læi gavdnam su allaget bag-
jen avost ja ilost, muttomen fasten atestu-
sast ja sevdnjadasast. Son sati maidai
muittalet mudnji, atte mærkalažat læi dat
gorggismielat čævllas ače nubbaštuvvam.
Son læi halo ožžom vuoinalaš dingaidi, al-
gi girkost mannat juokke sodnabeive j. n.
v. Mutto ædne orroi æmbo ja æmbo galčō-
men. Moadde frōkena buoremus usebin
legje vuoitatalam Ibmeli su duodaštusa
bokte, ja papast læi buorre doavvo, atte
dat i læm dušše okta jottelet vasse vaibmo
likatus. Dak ærak frōkena ustebin adne
gal maidai imašen dam nubbastusa, mi læi
sin ustebi dappatuvvam; mutto si dam arv-
valussi sōppe, atte dat buocce davda sivast
daggar jurddagi ala læi boattam, si arv-
vægje maidai, atte buoremus læ doalat je-
čas sust erit, amasak dat hæjost jurddagak
njuonmot. Pappa muittali maidai, atte
frōkena loappa læi lakka; son læi dœivam
doaktara mannemusta go dobbe finai, ja
doavter læi muittalam, atte i šat læm guk-
kes aige frōkenest ællet.

Lakka gaskabeive dam nubbe bæive
fidnim mon fast dam buocce lutte. — mut-
to vuoi, moft son dam oanekaš boddost læi
æratuvvam! Go mon sisaduolmastim, moi-
jusi son nu vuostai ustebalažat, mutto i na-
gadam geigget mudnji giedas, mon valdem
su gieda ja celkkim: »Don læk ain likko-
laš ja ilost?« Hui jaskis sækastallamin
vastedi son: »Juo, mon dafhostam gal
læm ilost; mutto mon læm morrašest

mama diti; pappa gal aigo rakistet Jesusa, mutto mama læ nuft artek, i son vasted munji; guokta mu buorremus ustebin aigoba maidai æcetet Jesusa. Mutto manditi i aigo mama æcetet su? Vuoi sarno juo sudnji! Rokkadala su oudast!«

Mon im ožžom suina sarnodet dam have, doavter bođi ja mon ferttejim vuolget, mutto loppedegjim boattet fast nubbe bæive.

Mañjilgaskabæibe juo ožžom mon sane dam buocce nieida ačest, atte mon galgim boattet jottelet; mon vulggim dallanaga; dastgo mon arvvedim, atte dam buocce ællema mañemus ækked boddo læi lakka. Vanhemak, vieljak ja oappak, sogalažak ja ustebak legje čoağanam dam jabmin säga birra, go mon bottim. Doavter gæččali dam buocce doallat čokkot, vai son gæppasæbbo mattaši vuoignat. Maidai dal mojuhaddai son, ja dat audogas siskaldes rafhe, mi su vaimo siste læi, dego čuovgai su čalmin ja muođoin, mak muttoin vohaš sevnjude dam lappasutte guorsatagast Mon jerrim: »Man ala vuodđodak don dal du doivok?« Son čoggi su mañemus apides ja celki obba čielggaset: »Jesus Kristus Ibmel barne varra buvtista buok sudost.« Dasto celki son: »Farvel! — mi oaidnaladdap — Ibmel buristsivdnekus din!«

Vuoi, dat læi oka likkasdatte boddo. Vanhemak æro valddiga dam jabmi manast. Go boaris ustebak lakkanegje sudnji farvela dakkat, celki son savkastallamin: »Jesus din rakista; romanak ja theater i doalvo albmai.« Son gæččali vel soames sane cælkket ædnases, mutto i nagadam šat.

Son vællani guoda ala, gæčai njuorraset ædnes čalmidi — ja su hæga čuovgga læi časkam. Audogasak læk dak jabmek, guđek jabmek Hærra siste.

Go si vagjolei čierromlæge čađa, de si dakkek dam agjagi ænemen, ja ara arvve gokča dam buristsivdnadusain. Si mannek oudan famost fabmoi, si loaidastek ouddan Ibmel ouddi Sion ald.

Evangelium viddedæbme maielmest.

Dat su oapost ja darkelvuodast diti nuft burist dovdost engelas historja čalli, Sharon Turner, læ addam čuovvovaš logo (statistika) kristalašvuoda viddedæme birra daina vassam jakkečuđin Kristusa riegedæme mañjil.

Dam 1as jakkečuodest 0,5 mill. kristalažak.

„ 2be	—	2	„	—
„ 3ad	—	5	„	—
„ 4ad	—	10	„	—
„ 5ad	—	15	„	—
„ 6ad	—	20	„	—
„ 7id	—	24	„	—
„ 8ad	—	30	„	—
„ 9ad	—	40	„	—
„ 10ad	—	50	„	—
„ 11ad	—	70	„	—
„ 12ad	—	80	„	—
„ 13ad	—	75	„	—
„ 14ad	—	80	„	—
„ 15ad	—	100	„	—
„ 16ad	—	125	„	—
„ 17ad	—	155	„	—
„ 18ad	—	200	„	—

Vissa dam 19ad jakkečuode loapast gavdnujek 300 million arvo daggarak, gæk læk gullam Kristusa oapo ja dam aldsesæsek valdam religionan.

Dam jakkečuode algost legje aito 150 miššonærak, dal læk oktibuok arvo mielde lakka 30,000 miššonærak ja bakinaednamin riegedam væketægjek ja sardnægjek.

Dam jakkečuode algost legje aito 50,000 bakenak vuittujuvvum kristalašvutti, dal læk lakka 2 million guđdam bakenvuoda sævdnjada.

Dam jakkečuode algost legje aito 5 miššonsærve, dal læk bagjel 80. Dam aige aito 200 skolak legje ja 6000 skolemanak, dal læk 13,000 skolak ja 500,000 skolemanak. Dam jakkečuode algost læi bibal jorggaluvvum 53 gielaide; mutto dal dat læ

jorggaluvvum lakka 400 gilli.

Dam jakkečuofte algost æi ollam sisa-boađok miššoni lakkage mellion kruvna, dal dak oktibigjuuvvum garttek bagjel 30 million krovna.

Ollo læ dam min jakkečuofte bargjuuvvum evangeliuma viddedet maielbmai sikke sida-ædnamest ja olgo-ædnamest. Kristalažai vaibmoi læ boattam dat dovddo ja hallo, atte Jesusa nama ja bargo dovddosen dakkat maielbmai; dastgo si dittek, atte Jesus namma læ dat aino, man bokte bestujubme læ .Lækgo don, rakis lokke, læ maš mielde dam sielogagjum bargost? Lækgo don nuftgo Salomon cælka, »suppem du lai-bad čace mielde,« vai don aige mielde mat-tačik dam fasten gavdnat? Mon diedam, atte tucan læ sameædnamest bargjuuvvum Ib-mel sane viddet maielmest. Jos lifče dak ruđak, mak adnujuvvjek dobbatti ja garrem-jukkamušši sierrabigjuuvvum miššona varast, de ollo buristsivdnadussan dat šad-dači. Mrtto soames, gutte dam bitta loka vissa jurddela: »Ha! Alma mi oaffaruššat ječamek sardnedejidi.« Najuo, dietep mi gal, atte daidi oaffaruššujuvvu, — daidi namalassi, gæk Suomast bottek ja æraidi, gæk erinoamašet čakčak ja dalvid jottet daina baikin, gost burist vuostaivalduvvjek „kristalažain“; valljidge muttomin daidi oaffaruššujuvvu, ja vissa muttomak daina dam hui burist darbašek; dastgo dam vana aige dalvid i læ dadde buore birgget, erinoamašet go laikotallujuvvu gæssed.

Mutto jos vel daidi addujuvuge, almage i berreči vajaldattujuvvut, atte lep mist millionak ja fast milljonak, gæk vagolet evangelium čuovgataga, ja gæi yuo-nalaš hætte čuorvvo: »Boađe min vækket, boađe min vækket!« Ale lasse ruttabursak bakini hæđe oudast. Muite, atte don ješge iøk baken nalest.

Lagjo læ st.ores!

Darogiel bibal-sanegirjest oidnu čuov-

vovaš tabella. Ædnam alde gavdnujek:

Protestanterak	116.000.000
Græska katolikalažak	84.000.000
Romalaš katolikalažak	190.000.000
Judalažak	8.000.000
Muhamedanalažak, gæid	
bibal læ korana	170.000.000
Bakenak, guđek goassege	
æi læt gullam bibala birra	856.000.000

Transvaalsoatte fal bista.

Dat maņemus lelegramak muittalek, atte Engelasolmai ain baikotagaid saggage tape. Okta lelegramma, mi Berlina čada læ boattam muittala, atte ovta dæivadæmest gačče engelasain 800 olbma, ja 1500 sarjaduvvujegje, ja dasa vela masse mæsta buok ridejegjid (artelleri). Dat soatte šadda vissa gukkeb bistet, go oktage gati, satte bærræ æra famokge dasa æi sækkanifče.

Ofotast læ buollam.

Rombakbadast bule gieskad 21 viste, maid sœrvest maidai manga kramburri, maina læi arvad galvvo. Guokta hotella maidai buliga. Vahag læ oktibuok takseri-juvvum 10,000 krovni.

Bivddo.

Lofotast ja Vesteraalast læ alggam vahaš bivddo. Hadde læ buorre: Gnolest 10 øra kilost ja vuovasest 12 øra ragjai littarest. Buore doavvo adnek dam jage Lofotbivdo birra.

Dat 12ad olmušlokkam

Norgast adnujuvvu dam jage 1as Decem-ber. Arvvaluvvu, atte dat šaddamakset 335,000 krovna.

Mañemuš olmušlokkam adnujuvvui 1891. Dalle legje min ædnamest 2,000,917 olbmuk. Dal arvvaluvvu, atte dat lokko læ lassanam 10 procentain, nabbo dalle galggek dabe gavnuk 2,200,000.

Nælggehætte.

Davve Suomast galgga læt hui hæjost aigge. Arvvaluvvu, atte alma væketaga æi matte olbmuk dobbe birgget Marsa ja April mano bagjel.

Adde du laibad mannat čace mielde!

daihe

dat bæive, go boares Jakob galgai dolvuvjuvvut vaivvašvisoi

Muittalus.

»Jakob, dal oainak don, atte buok du doaivvo læ duššalaš. Dast ledne moai dal boarras ja gollam; buok mono manaid læ jabmen monost eritvalddam, ja farga ferttejbme moai saje bivddet vaivvašviesost. Gost dal læ buok du laibbe, maid don læk »suppem čace ala?«

Dat boares olmai, gæn oaivve læi čurggodam, gœčasti akas ala. Son læi duođai vuolast sogjam vuorasvuodast. »Boares Jakob«, nuftgo bæivalažat son goččuduvvui daggobirrasin, læi læmaš okta buristčuožžo olmai, ja go su ouda-aigge mogjadi su vuostai, læi son alelessi væketam sin, guđek hædest legje. Mutto dal læi likko sust eritgaiddam. Buocalvasvuotta læi dolvvom sust buokten, ja dal læi son ruđataga. Jakob ja su akka læiga baccam guovta ja hætte guovlai sudno čalmidi.

»Alle æpped, Susanna, celki dat vuoras olmai. »Dat læ duotta, moai ledne dal vaivvaš; mutto moai æm læk vela guđdujuvvum.«

»Æm guđdujuvvum, Jakob! Gost

gavdnu dat, gutte monno væketa?« Jakob bajidi su doarggestegje gieđast ja čujoti Alme vuostai.

»Nu gal, Jakob, mon dieđam, atte Ibmel Almest læ mono usteb, mutto moai darbašedne ustebid maidai ædnam alde. Gæčā moft moai væketeime olloi daina vassam beivin. Don diktek du laibad, nuftgo čalujuvvum čuožžo, mannat čace mielde; mutto dat i læk vela ruoktot maccam.«

»Oro jaska, Susanna, don ik dieđe, maid don sarnok. Dat læ duotta, must læ maid læmaš dat doaivvo, atte soames vækalaš gietta ædnam alde lifčē galggam mu væketet vaivvašvuoda čienalasast erit; mutto mon im læt vuorddam, atte dat galgai mudnji makson addujuvvut dam oudast, maid mon soames have læm dakkam. Jos mon navcaidam mielde muttomin læmge daina vassam beivin væketam, de læ dat mudnji læmaš nokka makso, go mon læm læm diettam, atte gædnegasvuottam læm dakkam lagamužaidam vuostai. Dam buore, maid mon ærai vuostai læm dakkam, im golle oudastge datoči eriteikkujuvvut mu dieđost. Rakis akačam! Muittok dam buore birra, maid moai lebme dakkam, dakkek vuorasvuoda beivid likkolažžan. Mu mielast orro, dego lifčim mon gullamen daid usteblaš sanid, ja dego lifčim mon oaidnemen daid havskes mojid daina, gæida gieđa geiggijim.«

»Nu fal, Jakob«, gærdoi su akka, mutto vuollegabbo jienain, »mon dieđam, atte don alelessi læt læmaš vækalaš vaivvaši vuostai, ja damditi oažok don jurddagistak læt ilost; mutto dal moai fertteje jurdašet dilame ala. Moai fertteje juogo gærjedet laibame daihe nælggot.«

Dat vuoras olmai i oaidnam maidege rađet; mutto sust læi nanna doaivvo ja dorvvo dam vaibmolađis Ibmel ala, gæn son su gukkes ællemes čađa læi gæččalam balvvalet. »Gærjedet« gærdoi son, ja okta stuora ganjal golgai su dorranam niera mieldo vuolast. »I, Susanna, moai vulgge.«

»Vulgge — gosa Jakob?«

»Vaivvašvisoi.«

O Ibmelam! imgo mon dam juo arvvedam,« celki akko riebbu luoima, ja muođoides govčai gieđaides sisa. »Mon læm gæččalam ječam harjehaddat dam jurdagi, mutto mu vaibmo i oro dam gierddamen.«

»Ale æpped, Susanna, i dat daga maidege, i monnost lækge šat nuft gukkis aigge dabe ællet. Boađe, boađe!«

»Mutto goas — goas galgge moai vuolgget?«

»Dal odne.«

»Ibmel armet monno bagjell«

»Dam son aiggo dakkat,« vastedi Jakob.

Soai čokkaiga oanekassi javvotaga, go soai bajas gæčasteika, oiniga soai ovta vuogje hæsta bisanæme sudno usa olgobællai. Okta olmai loaiddasti sisa. Son læi vaivvaš-oudastčuožžo.

»Boađe dal, boares Jakob«, celki son. Mon læm goččujuvvum viežžat dodno vaivvašvisoi. Hæsta ja vavdno læ dast olgobæld uvsa ja dal doai galggabætte gærggat jottelet.« Boares Jakob i læm jakkam, atte dat galgai læt nuft lossat ja vaddest sida guođæet, mutto dal son dam dovđai, su vaibmo bavčasti, ja su mielast oroi, atte duot vaivvaš-oudastčuožžo læi okta garra olmai; čiegnalas jurddagiguim čokkani son fast stuollos ala.

»Alle dal čokka šat, boađe dal farga!« celki dat amas olmai gierddamættoiset; mutto sæmmast bođi nubbe vuogje ja bisani uvsa ouddi.

»Lægo dat boares Jakob dallo,« jærrali dat omai, gutte vavnost čokkai, son orroi čajeteme sivo olmajen, arvo mielde 40 ja-ge boares.

»Læ gal,« vastedi Jakob.

»De læk olbmuk dalle čajetam mudnji gæidno riehta,« bakkodi dat amas olmai.

»Lækgo don vaivaši gæčče?« jærrali son ja jorgiti dam nubbe abmasa vuostai.

»Læm gal.«

Lækgo don boattam viežžat daid boares olbmuid?«

»Læm gal.«

»Dalle gal oažžok vuolgget ruoktok; dastgo boares Jakob i boađe vaivvašvisoi, nuft gukka go mon ælam.«

»Ikgo don dovda mu« jærrali dat amas olmai go sisabođi ja dobbi agja gieđa

buorastatte.

»Im.«

»Ikgo don mutte Ludvig W—n?«

»Ludvig?!« gærdoi Jakob ja čuožžili gæččat dam amas olbma čalmidi.

»Nu fal, rakis boares Jakob, mon læm Ludvig, dat ucece gandaš, gæn don 30 ja-ge dastouddal gagjok boattemest manai bajas-gessujume asatussi, dat vaivvan ače ja ædnetes gandda, gæn don nuft rakkaset vald-mannanad.«

»Ja lækgo don dal — —«

»Læm, læm, mon læm dat bardne, gæn don bajasgesek. Don legjek dat, gutte dalle must eritsaggit dam, mi baha læi. Don dat legjek, gutte algost laiddejik mu agalaš ællem almalaš illoi. Mon oppim bæstam dovddat dam lokkamusa čađa, maid don mudnji nuoravuodast addet; ja dat čuovgga, mi sakketuuvui mu vaibmoi, læ baittam šærradæbbo ja šærradæbbo gid-da dam boddo ragjai. Mon læm sagaid gullam doino stuora tapa birra, ja mon dieđam, atte buok dodno manak læk jabman. Mutto mon læm okta manna dodno vækalašvuodast ja rakisvuodast, ja doai ælelassi galggabætte læt mu vanhemak. Boatte, must læ buorre sida, lađis ja æcalaš akka, ja dodno orroma bokte min lutte šad-dat mi buokak likkolažan. Boađe boares Jakob, don læk mudnji ačče, — ja don akko, læk mudnji ædne. Doai dagaide mu nuoravuoda čuovggaden; mon im datto, atte doai galggabætte vuorasvuoda beividætte loagtet sævdnjadasast.«

Jakob valdi olma birračebet, son i mattam saniguim cækket, maid son vaimost dovđai, son jorgiti akas vuosta: »Susanna« celki son, »Mu laibe læ dal maccam ruoktot.«

»Adde andagassi, Jakob,« celki akko.

»Im dat læk mon, gutte galgam andagassi addet. Moai ledne Ibme'a gieđast.«

„Nuorttanaste“ matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte ja maksa ovta krovna jakkodagast.

Bladde olgusboatta ovta gærde juokke manost.

»Nuorttanaste prentejægje ja olgusdoaimatægje læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteralen.